

Ա Խ Ն Ց Ա Կ Ա Խ Ա Կ Ա Խ Ե Շ Ա

Ահեղ մըրիկի անց է կացել: —
Մորվափի մօտը կանգնած
Աղօթարանն է լոյս ծագել,
Վերապրողի ուժուն օրննած.
Արցունքների շող շիթերով
Սրբավայրի խորում, տես,
Կախ է թողնում լոյս շրջթայով
Մի վառ կանթեղ հոգուն պէս:

* *

Ո՞վ չէ տեսել սուրբ ծաղիկներ
Վըտակների ափերին,
Ո՞վ ժեւել գրախտի երգեր
Սոխակներից թանձագին.
Մաղիկներին էլ իրիկուան
Իրիկուան գէմ անհծած
Հովից պակուած ոոից կոփան՝
Երգերին հետ մահացած:

Լս մի զըրոյց է որ պատմեց
Նըմքէն զաւակն Ապուլի.
Դրախտ է եղել, մի զըրախտ մեծ
Ճին օրիբում անձակի
Ովկանոսի ափերի փով
Ու պարխան էլ վիմարդեան,
Ուր ապերել է շառ գարերով
Նահապեսի գերդաստան:

Երբ երկնքում պակաս էր լոյտ
Մի գիշերում անաւոր
Ըստուերին հնու արեւեց խոյս
Գորովալից զրկիցն հօր՝
Գերդաստանին սիրած զաւակ
Գընաց սարքել մութ գաւեր
Խորհուրդ կանչած զժողովի բանակ
Վախցրից անգամ սատաներ:

Նըրա ողջ սիրուն էր այրըւում
Փառքի կրակով տոշոր,
Հէն ու պայծառ էն զըրախտում
Նըստել հօր տեղ թագաւոր.
Նա գողացաւ օձիցը թոյն
(Զի զէնք ըլկար տանը հօր)
Պարխաների ծակեց խակոյն
Ու գուրս թըռաւ մնաւոր:

Արար-աշխարհ հանեց ուսքի
Անծեց հօրը բարի.
Խոկ պատճառն էլ պատմեմ ձեզի
Որ իմանաք գուք յայտնի
Աւանդութիւնն մոզ լուր բերեց
Թէ նա մանուկ օրերում
Զագերին հետ զաղոտի ծըծեց
Լաթը իժին ապառում:

Ասես էն օր խաւարեցան
Լոյս արեզի վառ աշեր
Նորապսակ հարսերի առան
Իրենց հագին սև քօներ.
Դարպաս ու շէն թալանեցին
Ասպատակներ զանազան,
Ցորդ արցունքից էլ վըտակն հին
Դառաւ աղի ու լական:

Լիբանանեան մայրիների
Հովանու տակ անցկացրած
Դրախտի կեանքին տեղը հիմի
Մարտ են մշղում գառնացած,
Մարտ ծովին գէմ համայնակուլ,
Ալիքներին՝ զիտուտած,
Ուր խփում են, ծեծում անդուզ
Լողքը նաւին խարխալած:

Արտասութ են հոսում ասողեր
Գիշերներումը խաւոր,
Երբ յորձանքից շատ զըրուխներ
Պըտոյա կը զան թելանար.
Զնն շարժեւում քառուխներն էլ
Հանգած է լոյսն աչքերում,
Ցով իր անյագ կլափի է բացել
Հէթ զոհերին կլանում:

Ու խաղալիկ ալիքներին
Գէայ՝ անծանօթ հնոռուներ
Կը յառաջէ երկառ նաւն հին
Որոնելով լոյս ասողերւ
Բայց լոյսը դեռ չի երկուում
Մանն է նստել զարանի.
Մահամբեյը էն բիբերում
Էլ թնչ մընաց կինդանի:

Աւաղ էտ ի՞նչ անձնանըւէր
Աղեղորով տեսարան.
Մով են թափում անվախ քաջեր
Զոհեր նաևի փրկութեան.
Զոհեր՝ աշքերն նաւին յառած
Ալիքներն են պատառում,
Հէներու նետն ահա խրած
Լին պաշաճի կրծքերում:

Էն քաջերի զոհի զբայ
Սիրեւացը սըրտերում
Արին արցունք է կը հոսայ
Արհաւելիքի պահերում,
Պարաքի համար ընտանիքին
Մահի գրկումը իշան,
Սրտումն իշան սիրողներին
Դառան կանքին անչափան:

Մով են զըցի անմեղներին
Ալիքներին խաղալիք.
Գրկումն էն հին խարխուլ նաւին
Մահ ու խաւար է սաստիկ.
Խոռոված ծովին հն ով կը տայ
Հրաման՝ զրթալ խեղներին,
Ո՞Վ խորտակել կարողանայ
Քին ու փըրփորն ալիքին:

Ամէն հրեշտակ լաց է լինում
Լաց և աստղերն երկներում.
Մէու ու սարսուն է համբուրում
Կամարներին անսահման.
Ո՞Վ է խաւար այդ գիշերից
Մինչեւ երկինք սըլանում
Սըլանում և կոյս աստղերից
Ցածր ածում լոյս փիլութեան:

Մեր պապերի անգամ պապեր
Թաքցըրել են հերոսին
Լին հերոսին կուսանըւէր
Որ թըռաւ զիրին աստղերին,
Եւ աստղերից մի շող բերեց
Մի շող էն սուրբ պառօս
Լին սուրբ շողով նաւը գարեց
Դրախտի ափին խընկանու:

Դրախտի ծոցում շըկայ արժան
Իմ պաշտիլի հերոսին
Բայց օրտերում ժաւեթական
Շիւր խորաներ կանգնեցին.
Ազուլցի տաղասացին
Կոյս սրտումն էլ զա է զառ
Սուրբ յիշատակը հերոսին
Դրախտի ծոցումը պայծառ:

Վերապրողներ համախմբուած
Արքավայրի լոյս ծոցում
Խունկ և ասօթք նըւէր հանած
Փրկութեան տօնն են երգում.
Միինչ մահի զիրկը՝ խոռվ ծովում,
Օրհնութիւնից հօր զրկուած՝
Կը լայ որդին այն ապառում
Դրախտից ի սպաս տարագնա:

Մի կոյս հոգի գեղատեսիլ
Երկինքն ամբողջ իր սրտում
Տենչ է ըզզում սիրով զոհուիլ
Մեծ փրկութեան հառուցում.
Սուրբ սեղանի ուորին ահա
Աչը, հուր գառած իր հոգին
Խմահացած թոշում է նա
Աստեղատոնը Հայկին:

Էն օրիցն են դարեր անցել
Մովափի մօտը կանգնած
Ազօթարարանն է լոյս ծագել,
Վերապրողի ուկան օրհնած.
Արցուների շող շիթերով
Արքավայրի խորփում, տես,
Կախ է ընկել լոյս շզթայով
Մի վառ կանթեղ հոգուն պէս:

* *

Էն օրիցն էլ կայ երկընփում
Մի այլ կանթեղ միշտ վառուող —
Զոհ-հոգին որ միշտ է ապրում
Հոգիներին մէջ սիրող:

ԶԱՅԱԽԱՆՑԻ